

Številka: 007-57/2016/10

Datum: 25.8.2016

Ministrstvo za notranje zadeve
Štefanova 2
1501 Ljubljana
gp.mnz@gov.si

Zadeva: Odgovor na dopis prejet dne 18. 8. 2016 glede mnenja IP k predlogu Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o nalogah in pooblastilih (predlog ZNPPol-A, EVA 2015-1711-0006)

Zveza: vaš dopis št. 007-485/2015/43 (207-01), prejet dne 18. 8. 2016

Spoštovani,

glede na to, da je Informacijski pooblaščenec (v nadaljevanju IP) v okviru priprave predloga sprememb Zakona o nalogah in pooblastilih policije (v nadaljevanju ZNPPol) podal že sedem mnenj¹, pa kljub temu v zvezi s ključnimi odprtimi točkami, na katere opozarjamo, ni prišlo do bistvenih sprememb predloga zakona od junija 2016, ocenjujemo, da ponavljanje že večkrat posredovanih in predstavljenih skrbi in predlogov IP ni potrebno, zato v nadaljevanju v skladu s svojimi pristojnostmi po 1. odst. 48. člena Zakona o varstvu osebnih podatkov (Uradni list RS, št. 94/07, uradno prečiščeno besedilo, v nadaljevanju ZVOP-1) v zvezi z 2. členom Zakona o informacijskem pooblaščenecu (Uradni list RS, št. 113/05 in 51/07 – ZUstS-A, v nadaljevanju ZInfP) zgolj povzemamo bistvene točke, ki ostajajo zaskrbljujoče in, za katere menimo, da so nujno še potrebne dodatnega usklajevanja in pozornosti, ter podajamo svoj odgovor na nekatere nove informacije, ki ste nam jih posredovali z zadnjim dopisom.

¹ Mnenje IP št. 007-67/2015 k delovnemu osnutku ZNPPol-A z dne 1. 9. 2015 (https://www.ip-rs.si/fileadmin/user_upload/Pdf/pripombe/Ministrstvo_za_notranje_zadeve__Pripombe_IP_na_ZNPPol-A_avgust_2015.pdf), mnenje IP št. 007-72/2015 z dne 17. 9. 2015 k PIA analizi ANPR (https://www.ip-rs.si/fileadmin/user_upload/Pdf/pripombe/Policija_mnenje_k_pia_analizi_anpr.pdf), mnenje IP št. 007-10/2016/2 v okviru medresorskega usklajevanja, z dne 8. 3. 2016 (https://www.ip-rs.si/fileadmin/user_upload/Pripombe_na_predloge_predpisov__Pdf_in_doc_/MNZ_mnenje_IP_k_predlogu_ZNPPol__medresorsko_usklajevanje_-za_na_posto.pdf), mnenje IP št. 007-31/2016 z dne 12. 5. 2016 na spremenjeni predlog v okviru medresorskega usklajevanja (https://www.ip-rs.si/fileadmin/user_upload/Pdf/pripombe/MNZ_mnenje_IP_k_predlogu_ZNPPol__medresorsko_usklajevanje__drucic_.pdf), mnenje IP št. 007-31/2016 z dne 20. 6. 2016 glede novih pooblastil pri iskanju oseb pri protiprisluškovalnih pregledih (https://www.ip-rs.si/fileadmin/user_upload/Pdf/pripombe/Ministrstvo_za_notranje_zadeve__mnenje_k_dodatnim_spremembam_43_in_55_clena_ZNPPol.pdf), mnenje IP št. 007-57/2016/2 z dne 14. 7. 2016 (https://www.ip-rs.si/fileadmin/user_upload/Pdf/pripombe/MNZ__mnenje_k_predlogu_ZNPPol-A_julij_2016.pdf) ter mnenje IP št. 007-57/2016/4 z dne 9. 8. 2016 (https://www.ip-rs.si/fileadmin/user_upload/Pdf/pripombe/MNZ__mnenje_k_predlogu_ZNPPol-A_avgust_končna_2016.pdf).

Ob tem želimo izraziti skrb tudi zaradi vašega vztrajanja pri zavajajočih izjavah v medijih, da ste upoštevali večino pripomb IP kljub temu, da to ne drži. Iz predstavljenih stališč IP, iz dopisa Varuha človekovih pravic RS in drugih pripomb je očitno, da gre za predlog zakona, ki ni v zadostni meri usklajen s strokovno javnostjo. V kolikor kot predlagatelj zakona ocenjujete, da skrbi in opozoril IP in drugih ne boste upoštevali, je to stvar vaše odločitve. Transparentno in pošteno do javnosti ter prebivalcev Republike Slovenije pa bi bilo, da to na tak način tudi predstavite in s tem prevzamete odgovornost za svoje odločitve.

IP ob pregledu vašega odgovora pozdravlja vašo namero, da bi nekatere sporne člene še dodatno usklajevali (zbiranje obvestil, iskanje pogošenih oseb, evidenca DNK preiskav, oz. evidenca gradiv spolnega izkoriščanja), ter še zlasti, da nameravate dopolniti oceni učinkov vplivov za iskanje pogošenih oseb oz. za rabo ANPR. Predlagamo, da pri teh usklajevanjih oz. dopolnitvah v čim večji meri upoštevate naše dosedanje pripombe. Hkrati pa vztrajamo, da oceno učinkov opravite tudi za predlagano rabo brezpilotnih letalnikov.

Glede ostalih navedb pozdravljamo daljši odgovor glede členov o uporabi API oz. PNR podatkov, vendar pa (ponovno) izpostavljam nekatere zadržke. IP je v svojih dosedanjih mnenjih nasprotoval zlasti avtomatizirani tiralnični kontroli letalskih potnikov na notranjih letih EU, se pravi, dejstvu, da bo enota Oddelka za ocenjevanje varnostnih tveganj (OOVT) avtomatično tiralnično preverjala vsakega potnika že zato, ker bo iz druge države članice priletel v Slovenijo (kar bi tej enoti po analogiji dajalo pravno podlago za istovrstno preverjanje notranjih ladijskih, avtobusnih ali avtomobilskih potnikov). Ne moremo se strinjati z vašo navedbo, da PNR direktiva daje neposredno podlago za takšno kontrolo. Po njej je vklučitev notranjih letov povsem opcijiska, torej stvar izbire, (člen 2), obenem pa mora biti, če se država odloči zanjo, izvedena tako (člen 6(9)), da ne posega v pravico do prostega gibanja, oz. pravil Schengenskega zakonika. Še zlasti iz teh razlogov zatorej predlagamo, da tiralnično preverjate le tiste notranje potnike, pri katerih se zazna višje tveganje na podlagi objektivnih ocenjevalnih pravil, avtomatski kontroli pa podvržete le potnike na zunanjih letih. Obenem dodajamo, da v primeru Zavašnik, ki ga na več mestih navajate v utemeljitev potrebe po kontroli notranjih potnikov, ni jasno, kako bi lahko ta kontrola prispevala k prijemu posameznika. Najden bi bil namreč lahko kvečjemu, če bi s pristnimi dokumenti priletel nazaj v Slovenijo, na kar pa do sedaj znane okoliščine ne kažejo.

Ponovno poudarjamo, da nas prav tako skrbi dejstvo, da osnutka predloga zakona nismo zasledili ne na portalu E-demokracija, ne na spletnih straneh, kjer so objavljeni predlogi predpisov MNZ ali Policije (objave iz maja 2016, ki jo navajate, ni več mogoče najti), prav tako je bila po našem vedenju zavržena zahteva novinarja za posredovanje osnutka besedila predloga zakona. Ugotovljamo, da kljub že podanemu opozorilu, stališča in skrbi IP glede predlaganega osnutka sprememb ZNPPol niso povzeta niti v zadnji različici prejetega gradiva (točka 9 'Predstavitev sodelovanja javnosti'), ki naj bi ga predlagatelj zakona poslal v obravnavo Državnemu zboru RS. Razumemo, da morda ne povzimate celotnih besedil naših predlogov, vendar pa argumenta, da niti ne omenjate njihovega prejema ne moremo sprejeti kot verodostojnega.

IP se zaveda, da ima policija številne operativne potrebe (nekatero tudi v povezavi z nedavnimi spremenjenimi varnostnimi razmerami), hkrati pa IP ponovno opozarja tudi na nujnost upoštevanja potrebe po spoštovanju temeljnih človekovih pravic, še zlasti pri tistih na novo predvidenih pooblastilih, ki zadevajo obdelavo osebnih podatkov večjega števila ljudi. Še zlasti nas skrbi, da nova pooblastila, kot so zapisana, med drugim dopuščajo:

1. tiralnično kontrolo vseh letalskih potnikov, vključno s potniki na notranjih letih;
2. tiralnično kontrolo vseh vozil in lastnikov vozil, ki jih bodo s svojimi kamerami zajela vozila prometne in obmejne policije;

3. domala splošno podlago za uporabo brezпилotnih letalnikov pri izvajanju nalog policije;
4. domala splošno podlago za zbiranje biometričnih podatkov (fotografij, prstnih odtisov, brisov ustne sluznice, vzorcev telesnih tekočin, idr.) zavoljo izvajanja vseh nalog policije.

Srž naših skrbi ostaja dejstvo, da **policija s tem dobiva na razpolago nove tehnične možnosti, da zbere in obdela določene podatke o večjem številu posameznikov**, ne da bi se pri tem zamejila na ukrepanje v primeru izkazanega suma zoper določenega posameznika, ali na zakonsko dopustne primere rutinske kontrole.

Upošteva vaše doslej podane odgovore in pojasnila, zato IP vztraja pri že izraženih skrbih. Tako zapisana pooblastila namreč po mnenju IP predstavljajo nesorazmeren poseg v pravice do zasebnosti in varstva osebnih podatkov znatnega števila posameznikov, zato bi moral predlagatelj zakona po mnenju IP prav v povečani skrbi za človekove pravice glede na nedavne nesrečne dogodke širom Evrope, ter »spremenjene varnostne razmere«, ki so s tem nastale, ta nova pooblastila uvajati zgolj po temeljiti analizi skrbi, na katere opozarjamo, v minimalnem nujnem obsegu ter šele ob vzpostavitvi dodatnih varovalk. Bojimo se, da gredo nekatere spremembe celo tako daleč, da bi lahko v družbi ustvarile »neoprijemljivi občutek stalnega nadzora«, zoper katerega je v svoji odločbi glede obvezne hrambe podatkov o prometu posvarilo Ustavno sodišče².

Glede vaših opozoril o tem, da naj IP ne bi odgovoril na dopis št. 007-485/2015/17 (207-01) z dne 21. 4. 2016 v zvezi s pobudo Ministrstva za delo, družino in socialne zadeve ter Nacionalnega sveta invalidskih organizacij Slovenije za dopolnitev podatkov v posameznih evidencah policije s podatki o invalidnosti kot osebni okoliščini oškodovancev, vam sporočamo, da je bilo na ta dopis, ki mu je bila poleg dopisov omenjenih organizacij in ministrstva priložena takratna različica besedila predloga sprememb ZNPPol odgovorjeno z mnenjem IP št. 007-31/2016 z dne 12. 5. 2016. V tem mnenju se IP do samega vprašanja zbiranja podatkov o invalidnosti kot osebni okoliščini oškodovancev ni opredelil, saj iz besedila predloga zakona ni izhajalo, da bi bilo to vključeno v predlog sprememb 125. člena ZNPPol. Na podlagi tega in vaših navedb v dopisu 007-485/2015/17 (207-01) z dne 21. 4. 2016 smo zato šteli, da ste kot predlagatelj zakona ocenili, da zbiranje teh podatkov (gre za občutljive osebne podatke) ni potrebno niti primerno. Zato smo informacije o tem, da imajo druge organizacije drugačno stališče, zgolj vzeli na znanje. Še posebej glede na to, da ste vi kot predlagatelj zakona (kot izhaja iz omenjenega vašega dopisa in priloženega predloga besedila zakona) ocenili, da zbiranje teh podatkov za namene dela policije torej ni potrebno. V svojem dopisu ste namreč navedli svoje pomisleke glede posledic takšnega zbiranja na enako obravnavo oseb pri opravljanju policijskih nalog (policisti morajo vsakomur zagotoviti enako varstvo njegovih pravic ne glede na narodnost...), na varstvo osebnih podatkov (gre za občutljive osebne podatke) in težave s pridobivanjem navedenih podatkov v praksi. Opozorili ste še, da bi zbiranje podatkov v praksi pomenilo, da bi moral policist vsako osebo, ki bi bila žrtev kaznivega dejanja ali prekrška, vprašati, če je invalid. IP k temu glede na predstavljene okoliščine ne more podajati drugih pripomb, saj gre za tipičen primer, ko je predlagatelj zakona tisti, ki mora na podlagi znanih dejstev oceniti, ali gre za zbiranje osebnih podatkov (občutljivih), ki je glede na zasledovane legitimne zakonske cilje potrebno in primerno. IP pa drugih vidikov zadeve razen posredovanih ne pozna. V kolikor pa ste v zvezi s tem naredili skupaj z omenjenima ministrstvom in organizacijo morebitno oceno učinkov na varstvo osebnih podatkov, iz katere izhaja drugačen zaključek, je vaša naloga, da zakon ustrezno dopolnite.

Upamo, da vaša odločitev o kasnejši obravnavi predmetne spremembe ZNPPol na Vladi RS, torej na septembrski ali kasnejši seji Vlade RS, vendarle pomeni, da boste navedenim skrbem strokovne javnosti prisluhnili in predlagano zakonsko besedilo dopolnili upoštevajoč večkrat izražene skrbi, ki ostajajo.

---

² odločba US RS št. U-I-65/13-16 z dne 3.7.2014., <http://odlocitve.us-rs.si/sl/odlocitev/US30439>

S spoštovanjem, in v pričakovanju nadaljnje razprave o predlogu,

Mojca Prelesnik, univ.dipl.prav.,
Informacijska pooblaščenka